

Verkort jaarverslag 2008

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Inhoud

Voorwoord	3
De organisatie van het pensioenfonds	4
De pensioenregeling	8
Ontwikkelingen in 2008	11
Beleggingsbeleid en beleggingsresultaten	13
Kerncijfers	14
Begrippenlijst	20

Voorwoord

Geachte lezer,

In dit verkort jaarverslag brengen we verslag uit over de ontwikkelingen en het bestuursbeleid in 2008. Het volledige jaarverslag dat u via de website kunt downloaden, gaat daar uitgebreider op in. In dit voorwoord haal ik graag enkele belangrijke ontwikkelingen kort naar voren.

Kredietcrisis

Pensioen stond het afgelopen jaar opnieuw volop in de belangstelling. De media besteedde vooral veel aandacht aan de gevolgen van de kredietcrisis voor het pensioen en de toeslagverlening (indexatie). Ook SPV kreeg hiermee te maken. Het bestuur zet alle zeilen bij om het pensioen van onze deelnemers zo goed mogelijk door deze crisis te leiden. Hiertoe is er een herstelplan opgesteld waarin de maatregelen worden beschreven die genomen worden om de dekkingsgraad weer op het vereiste niveau te krijgen. Ondanks de daling van de dekkingsgraad kon SPV per 1 januari 2009 de onvoorwaardelijke toeslag verlenen. Het is wel nog onzeker hoe de financiële positie van het fonds er volgend jaar uitziet.

Pensioenbewustzijn

Er was in 2008 ook veel aandacht voor de vergroting van het pensioenbewustzijn van deelnemers. Het pensioenfonds heeft daar de nodige aandacht aan besteed in het afgelopen jaar. Dat dit vruchten begint af te werpen, blijkt wel uit de toename van het aantal vragen dat er in het afgelopen jaar is gesteld. Dat heeft in eerste instantie te maken met de kredietcrisis, maar ook de wijziging van de pensioenregeling heeft daar duidelijk aan bijgedragen. In dit verband verwijzen wij nog eens naar de website, www.pensioenfondsverloskundigen.nl. U vindt hier de antwoorden op de meeste vragen.

Nieuwe bestuursleden

Ondanks herhaalde oproepen in 2008 zijn er nog geen aanmeldingen binnengekomen van collegae die zich als bestuurslid of als lid van de deelnemersraad willen inzetten voor het behoud en de uitvoering van een goede pensioenregeling voor verloskundigen. Het bestuur zoekt nog steeds enthousiaste mensen die deze uitdaging willen aangaan.

Op www.spv.nl vindt u het volledige jaarverslag. U kunt het volledige jaarverslag ook kosteloos opvragen bij het pensioenfonds. De contactgegevens vindt u op de achterzijde van dit verslag.

juni 2009

Namens het bestuur

H.M.Cromheecke - Reus

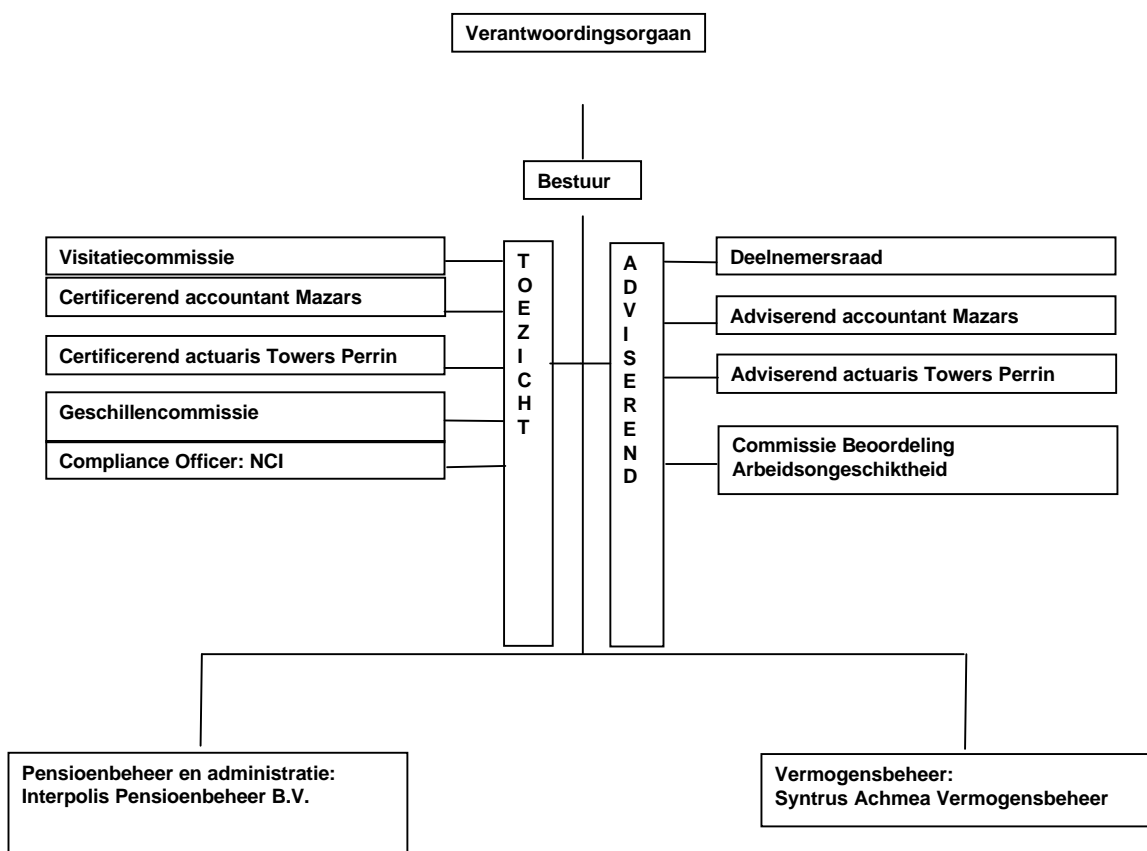
Voorzitter

De organisatie van het pensioenfonds

SPV is een beroepspensioenfonds en is aangesloten bij koepelorganisatie de Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB). Het pensioenfonds heeft tot doel uitvoering te geven aan het pensioenreglement, zoals dat geldt voor eerstelijns praktiserende verloskundigen. SPV voert de pensioenregeling uit die op verzoek van de beroepspensioenvereniging "Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen" door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is verplichtgesteld voor iedere verloskundige die de praktijk in Nederland voert en in Nederland woonachtig is.

In dit hoofdstuk beschrijven wij de huidige organisatie van ons fonds aan de hand van onderstaand schema.

Verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds en de uitvoering van de toegezegde pensioenregeling, waaronder het doen van pensioenuitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden van (niet-actieve) deelnemers.

Het bestuur van ons pensioenfonds bestaat uit vijf of zeven leden. Alle bestuursleden worden gekozen uit de deelnemers, gewezen deelnemers die aanspraken hebben op ouderdomspensioenen van SPV, of gepensioneerde deelnemers in de pensioenregeling. Bestuursleden worden gekozen door de Algemene vergadering van de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen (DPV) op voordracht van het fonds.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van SPV wordt gevormd door de voorzitter en de secretaris van het fonds.
Aan het eind van 2008 is de samenstelling van het bestuur als volgt:

Oorspronkelijk benoemd door het algemeen bestuur van de KNOV

Mevrouw H.M. Cromheecke – Reus (voorzitter)
Mevrouw M.P. van der Kwast (secretaris)

namens de (gewezen) deelnemers

Mevrouw S. C. van der Mandele-van der Bom
Mevrouw M.E.A. Bartels
Mevrouw M.G.P.G. Elings

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af over het gevoerde beleid aan het “verantwoordingsorgaan”. Dit orgaan beoordeelt of het bestuur op evenwichtige wijze rekening houdt met de belangen van de deelnemers, de gewezen deelnemers en de gepensioneerden bij het fonds. Op basis van de door het bestuur verstrekte informatie oordeelt het verantwoordingsorgaan over het handelen van het bestuur, het gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst, evenals over de naleving van de gedragscode.
Eind van 2008 is de samenstelling van het verantwoordingsorgaan als volgt:

namens de actieve deelnemers:

mevrouw G.E.M. Haanraadts
mevrouw P.T.M. Höcker
mevrouw S.R. de Korte

namens de pensioengerechtigden:

mevrouw T.M. Voorwald-Tas

Het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2008 en de reactie van het bestuur hierop zijn opgenomen in het jaarverslag.

Deelnemersvereniging

Om het draagvlak van de verplichtgestelde pensioenregeling te kunnen toetsen is in 2006 de beroepspensioenvereniging opgericht onder de naam “Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen” (DPV). De DPV bepaalt de opzet van de regeling, benoemt onder meer de bestuursleden en heeft een adviserende rol bij reglementswijzigingen (statutair vastgelegd). Het bestuur van SPV overlegt minimaal eenmaal per jaar met het bestuur van DPV. Het bestuur van de DPV bestaat eind 2008 uit:

mevrouw S.R. de Korte
mevrouw G.E.M. Haanraadts
mevrouw P.T.M. Höcker

Deelnemersraad

SPV kent een adviesorgaan in de vorm van een deelnemersraad. De deelnemersraad adviseert het bestuur over onderwerpen als pensioenpremies en indexaties. In de deelnemersraad hebben zowel verloskundigen, gewezen verloskundigen als gepensioneerde verloskundigen zitting. De deelnemersraad vergadert minimaal eenmaal per jaar samen met het bestuur. De deelnemersraad is per 31 december 2008 als volgt samengesteld:

Mevrouw T.M. Voorwald-Tas (DR)
Mevrouw J.G.J. Tiehuis-Boerrigter
Mevrouw G.G. Muller - van Strien
Mevrouw A. Idema-Poker
Mevrouw G.E.M. Haanraadts
Mevrouw S.R. de Korte
Mevrouw van E. van Weerdenburg-van de Lagemaat
Mevrouw D. Bloem
Mevrouw P.T.M. Höcker
Mevrouw M.A. Veen - Piers
Mevrouw A.A.H.M. van Doorn
Mevrouw E.W.A. Wirken-Graafmans
Mevrouw M. Brinkhuis-Truijen
Mevrouw P.F.J. Roox-Grosfeld

Visitatiecommissie

Voor de inrichting van het intern toezicht heeft SPV gekozen voor een visitatiecommissie, die bestaat uit 3 leden en een secretaris, bezoekt eens in de twee jaar het bestuur van SPV. SPV wordt voor de eerste maal getoetst in 2009. Het bestuur heeft zich hiertoe aangesloten bij de Stichting Dienstverlening Beroepspensioenfondsen, die de leden benoemt. De secretaris van de visitatiecommissie is de directeur van de Unie voor Beroepspensioenfondsen. Een uitgebreid plan van aanpak is beschikbaar. De bevindingen van de visitatiecommissie en de reactie van het bestuur worden te zijner tijd opgenomen in het jaarverslag.

Commissies

Permanente commissies

Er zijn twee permanente commissies, de Commissie Beleggingen en de Communicatiecommissie. Beide commissies werken op basis van een reglement met daarin een vastgestelde taakopdracht. De commissies bestaan uit bestuursleden van het pensioenfonds en worden ondersteund door adviseurs.

Werkgroepen

In 2008 waren een aantal werkgroepen actief:

- Werkgroep ALM / FTK: het verder begeleiden van de ALM-studie die in 2007 is gestart;
- Werkgroep Pension Fund Governance: de voorbereiding van de invulling van wetsvoorschriften met betrekking tot zorgvuldig pensioenfondsbestuur;
- Werkgroep Statuten en reglementen: het volgen van ontwikkelingen met betrekking tot wettelijk toezicht en wetgeving en het voorbereiden van wijziging van statuten en (pensioen-)reglement(en) als gevolg daarvan of van bestuursbeleid.

Externe commissies

Er zijn twee commissies die niet bestaan uit bestuursleden van het pensioenfonds, te weten de Commissie Beoordeling Arbeidsongeschiktheid en de Commissie voor Geschillen.

Administratie en uitvoering

Interpolis Pensioenbeheer B.V.

Vermogensbeheer

Syntrus Achmea Vermogensbeheer¹.

Extern toezicht

De Nederlandse Bank ziet erop toe dat het pensioenfonds financieel op orde is en dat het fonds zich houdt aan de wet. De Autoriteit Financiële Markten AFM kijkt of het fonds een goede en eerlijke voorlichting geeft over pensioen, zodat de deelnemers weten wat ze kunnen verwachten.

Compliance officer

Met ingang van 1 maart 2008 heeft SPV het Nederlands Compliance Instituut (NCI) aangewezen als externe compliance officer. De compliance officer ziet toe op de naleving van de gedragscode, welke jaarlijks door het bestuur wordt ondertekend, en rapporteert hier ook jaarlijks over. Alle bestuursleden hebben over 2008 een gedragscode ondertekend en eventuele nevenfunctie aan de compliance officer gemeld. De compliance officer heeft begin 2009 zijn toezicht afgerond over de periode 2008 en hierover een rapport opgesteld. Over 2008 is aan alle voorwaarden voldaan en zijn er verder geen bijzonderheden te melden.

Externe deskundigen

Het bestuur laat zich bijstaan door externe adviseurs op actuariel, juridisch en fiscaal terrein. Het bestuur blijft echter altijd eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het pensioenfonds. De certificerend actuaris rapporteert jaarlijks over de financiële positie van SPV en geeft een actuariële verklaring af. De certificerend accountant controleert de jaarrekening en de verslagstaten ten behoeve van De Nederlandsche Bank en doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een accountantsverklaring en een verslag aan het bestuur. Hierin zijn opmerkingen en aanbevelingen over de administratieve organisatie en interne controle van SPV opgenomen. De adviserend actuaris en de adviserend accountant geven het bestuur advies rondom uiteenlopende onderwerpen, gerelateerd aan hun vakgebied. Verder schakelt het fonds een communicatieadviseur in die haar ondersteunt bij de diverse communicatie-uitingen. Bij het aanpassen van fondsstukken zoals het pensioenreglement en de statuten maakt het fonds doorgaans gebruik van de diensten van een juridisch adviseur.

---

¹ Syntrus Achmea Vermogensbeheer is sinds 21 januari 2008 de handelsnaam van Interpolis Pensioenen Vermogensbeheer B.V.

De pensioenregeling

Deelnemerschap

Deelnemer aan de pensioenregeling is iedere verloskundige die als eerstelijns verloskundige in Nederland werkzaam is en in Nederland woonachtig is. Ook wanneer een verloskundige werkt als invaller, waarnemer, uitzendkracht of als echoscopist(e) voldoet zij aan de voorwaarden van deelname. Verloskundigen in loondienst op wie de pensioenregeling van het ABP of de Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (voormalig PGGM) van toepassing is, zijn vrijgesteld van deelneming.

Karakter van de pensioenregeling

De SPV-pensioenregeling is een zogenoemde 'beschikbare premiereregeling'. Dit houdt in dat de hoogte van de pensioenpremie bepalend is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer.

Pensioenen

De pensioenregeling kent de volgende pensioenen:

- *Ouderdomspensioen*

Door jaarlijks pensioenpremie te betalen, bouwt een deelnemer elk jaar verder aan zijn ouderdomspensioen. Een deelnemer kan op de pensioendatum zijn pensioen aanpassen aan zijn situatie en wensen van dat moment.

- *Partnerpensioen*

De jaarlijkse opbouw van het partnerpensioen is gelijk aan 70% van de jaarlijkse opbouw van ouderdomspensioen. Wanneer een actieve deelnemer onverhoopt komt te overlijden, is er voor de partner een partnerpensioen beschikbaar van 70% van het bereikbare ouderdomspensioen dat de deelnemer tot de pensioendatum zou hebben opgebouwd. Het "extra" partnerpensioen wordt door SPV op risicobasis in herverzekering gegeven. Onder partner wordt verstaan de echtgeno(o)t(e), de geregistreerde partner of degene die met de deelnemer ongehuwd samenwoont. Ongehuwd samenwonenden moeten de partner wel zelf aanmelden bij het pensioenfonds en een notariële samenlevingsovereenkomst overleggen.

- *Bijzonder partnerpensioen*

Wanneer het huwelijk van de deelnemer vóór de pensioendatum is ontbonden of een samenlevingsovereenkomst met partnerpensioen is beëindigd, krijgt de gewezen partner een recht op bijzonder partnerpensioen. De hoogte van dit bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen waarop recht zou bestaan als de deelname zou zijn geëindigd op het tijdstip van scheiding². Als de deelname al is geëindigd, is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het partnerpensioen waarop recht is ontstaan bij het beëindigen van de deelname, inclusief de daarop inmiddels verleende toeslagen.

- *Wezenpensioen*

Bij overlijden van de deelnemer, de gewezen deelnemer of de gepensioneerde deelnemer hebben zijn kinderen (tot 21 jaar) recht op een wezenpensioen. Het wezenpensioen bedraagt 20% van het partnerpensioen.

- *Premievrijstelling bij algehele blijvende arbeidsongeschiktheid*

De pensioenregeling voorziet in een premievrije pensioenopbouw bij algehele blijvende arbeidsongeschiktheid van 66 2/3% voor het beroep, of andere werkzaamheden die voor zijn krachten en bekwaamheden zijn berekend en die met het oog op zijn opleiding en vroegere werkzaamheden in redelijkheid van hem kunnen worden verlangd. Voor het toekennen van premievrijstelling moet de deelnemer voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het pensioenreglement. Als een dergelijke vrijstelling

² eventueel verminderd met de aanspraken van vorige partners.

wordt toegekend, zet de deelnemer zijn pensioenopbouw voort, zonder dat de deelnemer verder een pensioenpremie hoeft af te dragen.

Keuzemogelijkheden bij pensioeningang

De pensioenleeftijd is 'standaard' 65 jaar, maar een deelnemer kan op zijn pensioendatum zijn pensioen aanpassen aan zijn situatie en wensen van dat moment. Bij pensioeningang informeert het pensioenfonds de deelnemer over de uitkomsten van de diverse mogelijkheden:

- Vervroegen of uitstellen van de pensioeningang (min. 55 jaar - max. 70 jaar);
- Ruilen ouderdomspensioen in partnerpensioen;
- Ruilen partnerpensioen in ouderdomspensioen;
- Conversie;
- Hoog/laag-constructie.

Toeslagen (indexatie)

Als de financiële middelen van SPV dit toelaten, kan het bestuur jaarlijks per 1 januari een toeslag of verhoging verlenen. De verhoging wordt toegepast op de opgebouwde, de ingegane en de premievrije aanspraken op ouderdoms-, (bijzonder) partner- en wezenpensioen.

Voor een deel is de toeslagverlening vanaf 2008 onvoorwaardelijk. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de ingegane pensioenen en pensioenaanspraken worden verhoogd bovenop de onvoorwaardelijke verhoging van 2% respectievelijk 2,5%. De toeslagverlening wordt gedeeltelijk uit de premie gefinancierd.

Overzicht van de verleende toeslagen vanaf 1997:

Datum van de verhoging	betreft opgebouwde aanspraken tot en met	totale verhoging
01-01-1997	ultimo 1995	3,00%
01-01-1998	ultimo 1996	5,75%
01-01-1999	ultimo 1997	6,25%
01-01-2000	ultimo 1998	3,00%
01-01-2001	ultimo 1999	6,00%
01-01-2002	ultimo 2000	3,00%
01-01-2003	ultimo 2001	3,00%
01-01-2004	ultimo 2002	3,00%
01-01-2005	ultimo 2003	3,00%
01-01-2006	ultimo 2004	3,00%
01-01-2007	ultimo 2005	3,00%
01-01-2008	ultimo 2007*	3,00%
01-01-2009	ultimo 2008	2,00% resp 2,50%**

* Bij de wijziging van de regeling per 1 januari 2008 heeft het bestuur besloten om de rechten voortaan te verhogen op basis van de ultimo-stand van het voorgaande jaar. Hierdoor hebben de deelnemers en pensioengerechtigden in 2008 een verhoging toegekend gekregen over een extra jaar pensioenopbouw.

** Bij de toeslagverlening over de ingegane pensioenen en de pensioenaanspraken is er vanaf 2008 sprake van een onvoorwaardelijke toeslag van 2%. Dat betekent dat de deelnemer recht heeft op een jaarlijkse verhoging van haar pensioen met 2%. Wanneer men vóór 31 december 2003 gewezen deelnemer of pensioengerechtigde is geworden, geldt een onvoorwaardelijke toeslagverlening van 2,5%. Deze onvoorwaardelijke toeslagverlening is alleen van toepassing op de tot 31 december 2003 opgebouwde pensioenaanspraken.

Is bij de ingang van het pensioen gekozen voor conversie (zie artikel 14 van het pensioenreglement), dan geldt het bovenstaande, met dien verstande dat de totale verhoging (de onvoorwaardelijke verhoging van 2% respectievelijk 2,5% plus de voorwaardelijke verhoging) wordt verminderd met 2 procentpunten of 3 procentpunten, afhankelijk van de datum waarop met pensioen is gegaan en is gekozen voor conversie.

Premie

De hoogte van de jaarpremie wordt jaarlijks vastgesteld en is 12,1% van de pensioengrondslag. Deze pensioengrondslag wordt jaarlijks vastgesteld. Bij een norminkomen van € 57.000,- bedraagt de jaarpremie € 5.082. De franchise (2008) bedraagt € 15.700. De door de actieve deelnemer betaalde premie wordt in eerste instantie aangewend voor de directe inkoop van ouderdomspensioen, ingaande bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, partnerpensioen en wezenpensioen.

Ontwikkelingen in 2008

Het bestuur van SPV is in 2008 zes maal tijdens een officiële bestuursvergadering bijeen geweest. Ook zijn er in 2008 twee deelnemersraadvergaderingen gehouden. Naast de financiële crisis waren de belangrijkste onderwerpen op de agenda het aanpassen van het reglement aan de laatste wetgeving (veegwet), het informeren van deelnemers over de pensioenregeling en de overeenkomsten die het fonds met derden heeft afgesloten.

Financiële positie

Ook de financiële positie van SPV is beïnvloed door de ontwikkelingen op de financiële markt. De dekkingsgraad bij SPV is gedaald van 142% per 31 december 2007 naar 99,4% per 31 december 2008. Dat is nog een relatief gunstig percentage ten opzichte van andere pensioenfondsen. Een deel van de daling is te wijten aan de gedaalde waarde van de beleggingen, maar een zeer belangrijk deel aan de daling van de rente. Bij een rentedaling neemt namelijk de waarde van de pensioenverplichtingen van het fonds toe. Dit zogenaamde renterisico heeft het fonds in de loop van 2008 voor 50% afgedekt.

SPV heeft eind 2008 een reserve- en een dekkingstekort. In verband met deze onderdekking is door het pensioenfonds in maart 2009 een herstelplan ingediend bij DNB. Onder het herstelplan bedraagt de herstelperiode om weer boven het minimaal vereiste niveau van 105% te komen ongeveer drie jaar. De reserve moet immers weer zodanig worden aangevuld dat ook in de toekomst klappen opgevangen kunnen worden, mochten die zich voordoen. De verwachte resterende herstelperiode om te voldoen aan de vereiste dekkingsgraad bedraagt ongeveer 8 jaar. Het bestuur verwacht het herstel van de financiële positie van het pensioenfonds te kunnen bewerkstelligen zonder aanpassing van het beleggings-, premie- en toeslagenbeleid.

Nieuwe regels over communicatie per 1 januari 2008 van kracht

Niet alle onderdelen van de Pensioenwet (PW) en de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) zijn per 1 januari 2007 van kracht geworden. Voor een aantal onderwerpen gold een overgangperiode van een jaar. Een onderdeel waar een jaar uitstel voor gold, waren de regels voor de communicatie van pensioenfondsen. Vanaf 1 januari 2008 moet het fonds reglementswijzigingen binnen drie maanden bekend maken aan deelnemers. Ook krijgen nieuwe deelnemers binnen drie maanden een startbrief. Een deelnemer die de deelname aan de pensioenregeling beëindigt, krijgt een stopbrief. In geval van scheiding moet het fonds met de gewezen partner communiceren. Gewezen deelnemers ontvangen elke vijf jaar informatie over hun pensioenaanspraken. Alle communicatiemiddelen die wettelijk vereist zijn, moeten bovendien aan vereisten voor de inhoud voldoen. Speerpunt voor de communicatie voor de komende jaren is om de communicatie beter aan te laten sluiten bij de beleving van de deelnemers.

Uniform Pensioenoverzicht (UPO)

In het afgelopen boekjaar is het eerste Uniform Pensioenoverzicht (UPO) verzonden. Het nieuwe overzicht vervangt de door het fonds jaarlijks verstrekte pensioenopgave en moet door alle fondsen worden gebruikt. Dat maakt het onderling vergelijken van overzichten van verschillende regelingen gemakkelijker. Het doel is de deelnemers te helpen bij het maken van verantwoorde keuzes voor hun pensioenplanning. Verder worden moeilijke begrippen uit het pensioenjargon uitgebreid toegelicht. Verder heeft SPV in het voorjaar van 2008 voor de deelnemers een pensioenplanner ingevoerd, waarmee op basis van actuele gegevens verschillende pensioenscenario's kunnen worden doorgerekend.

Toeslagenlabel

Het pensioenfonds beslist jaarlijks of de pensioenen kunnen stijgen. Een dergelijke stijging heet toeslag of indexatie. Toeslagverlening kan alleen plaatsvinden als het pensioenfonds daarvoor voldoende geld in kas heeft. Pensioenuitvoerders (pensioenfondsen en verzekeraars) moeten in hun formele communicatie duidelijk maken of er naar verwachting de komende jaren genoeg geld is. Ze zijn wettelijk verplicht dit te doen met een toeslagenlabel (plaatje) en een daarbij horende tekst, de voorwaardelijkheidsverklaring.

Deskundigheidsbevordering

Ook in het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan de deskundigheidbevordering van het bestuur. Elk bestuurslid zorgt voor het verwerven en onderhouden van voldoende kennis op pensioengebied om zijn verantwoordelijkheid als bestuurslid waar te kunnen maken. Waar nodig zal een bestuurslid zijn kennis uitbreiden door het volgen van gecertificeerde opleidingen en cursussen, zoals de opleidingen van de UvB. Daarnaast worden aan bestuursleden vakbladen aangeboden.

Gedragcode

Het bestuur kent een gedragscode om belangenconflicten en misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij SPV aanwezige informatie te voorkomen. De gedragscode geldt voor de bestuursleden en de door het bestuur aangewezen personen en instanties. In 2008 is een nieuwe gedragscode ingevoerd waarin onder andere een regeling koersgevoelige informatie is opgenomen.

Beleggingsbeleid en beleggingsresultaten

Eind 2008 was de totale waarde van de beleggingsportefeuille 118,1% ten opzichte van 142,0% ultimo 2007. Onderstaande tabel geeft de performance weer, uitgesplitst naar de verschillende categorieën waarin door het pensioenfonds wordt belegd.

	Portefeuille 2008	Benchmark 2008
Aandelen	-39,6%	-40,7%
Vastrentende waarden	5,1%	5,0%
Alternatieve beleggingen	-32,1%	-46,5%
Direct vastgoed	-2,1%	1,6%
Liquide middelen	1,8%	1,8%
Totaal	-10,1%	-10,0%
Totaal incl. resultaat hedge	-2,4%	-4,0%

Dekkingsgraad

Een belangrijke maatstaf van de financiële positie van het pensioenfonds is de dekkingsgraad. De dekkingsgraad toont de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de pensioenverplichtingen (technische voorzieningen). Ultimo 2007 was de dekkingsgraad 142,0%, eind 2008 bedroeg de dekkingsgraad 99,4%. Deze daling is vooral het gevolg van de daling van de marktrente van 4,9% naar 3,4% en de daling van de beurskoersen gedurende 2008.

De onder het FTK vereiste dekkingsgraad per 31 december 2008 bedraagt 114,8%. De dekkingsgraad per 31 december 2008 bedraagt 99,4% en daarom is er sprake van een reservetekort.

Aan het eind van het eerste kwartaal van 2009 laat de markt en daarmee ook de dekkingsgraden een voorzichtig herstel zien. In onderstaand schema ziet u de ontwikkeling van de dekkingsgraad tot juni 2009. Vanaf die datum is het fonds uit de situatie van onderdekking gekomen. Het fonds heeft nog wel een reservetekort.

31-12-2008	31-1-2009	28-2-2009	31-3-2009	30-4-2009	31-5-2009	31-6-2009
99,4%	98,9%	97,7%	100,3%	103,5%	106,8%	108,7%

Verantwoord beleggen

Het fonds belegt uitsluitend in aandelenbeleggingsfondsen en/of –pools. Het grootste deel van de aandelenportefeuille wordt belegd in door SAVB beheerde aandelenpools. SAVB voert een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Als uitgangspunt hanteren deze pools de principes van de Global Compact van de Verenigde Naties. Deze tien principes zijn gerelateerd aan de mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie. Zij vinden hun oorsprong in internationaal breed geaccepteerde verdragen zoals de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens en de conventies van de International Labour Organisation. Het beleid voor verantwoord beleggen binnen deze pools wordt uitgevoerd door SAVB en bestaat uit de volgende onderdelen:

- uitsluiten van controversiële wapens;
- engagement en aangaan van dialoog met ondernemingen; en
- corporate governance en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.

Kerncijfers 2008

Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

	31-12-2008		31-12-2007		31-12-2006		31-12-2005		31-12-2004	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	1.811	60,5	1.751	61,0	1.725	63,9	1.676	63,9	1.610	63,2
Gewezen deelnemers	789	26,4	752	26,2	620	23,0	584	22,3	580	22,8
Pensioengerechtigden	391	13,1	369	12,8	355	13,1	361	13,8	357	14,0
Totaal	2.991	100,0	2.872	100,0	2.700	100,0	2.621	100,0	2.547	100,0

Premiebatens, pensioenuitkeringen

(Bedragen x € 1.000)	2008	2007	2006	2005	2004
Premiebatens	7.033	6.447*	5.895	5.770	5.791
Pensioenuitkeringen	3.400	3.058	2.935	2.906	2.754

* Vanaf 2007 is geen reductie meer mogelijk op de koopsom. Tevens is per 1 januari 2007 een nieuwe systematiek voor de premievaststelling ingevoerd.

Voorziening pensioenverplichtingen, algemene reserve, vermogen en dekkingsgraad

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2008	31-12-2007	31-12-2006	31-12-2005	31-12-2004
Voorz. Pensioenverpl.*	142.395	100.845	83.101	82.407	76.067
Algemene reserve	-/- 795	42.353	57.522	53.056	45.488
Vermogen					
Beleggingen	140.168	142.051	139.390	133.989	119.561
Liquide middelen	1.466	1.371	1.066	895	1.369
Vorderingen en overige schulden	-/- 34	-/- 224	167	579	625
Totaal	141.600	143.198	140.623	135.463	121.555
Rentetermijnstructuur (%)*	3,4	4,9	4,0	4,0	4,0
Dekkingsgraad (%)	99,4	142,0	169,2	164,4	159,8

*De Voorziening PensioenVerplichtingen (VPV) is in de jaren vóór 2007 gebaseerd op afwijkende grondslagen. Bij de berekening van de VPV in het verleden is rekening gehouden met een rekenrente van maximaal 4% en een voorwaardelijke toeslag. Vanaf 2007 is bij de berekening van de VPV rekening gehouden met 2% resp. 2,5% onvoorwaardelijke toeslag (indexatie) en de rentetermijnstructuur.

Balans per 31 december 2008

na bestemming saldo van baten en lasten (in duizenden euro's)

	31-12-2008	31-12-2007
<i>Activa</i>		
1. Beleggingen	140.168	142.051
2. Vorderingen en overlopende activa	402	281
3. Liquide middelen	1.466	1.371
	<hr/>	<hr/>
	<u>142.036</u>	<u>143.703</u>
 <i>Passiva</i>		
4. Stichtingskapitaal en reserves	-/-795	42.353
5. Technische voorzieningen	142.395	100.845
6. Schulden en overlopende passiva	436	505
	<hr/>	<hr/>
	<u>142.036</u>	<u>143.703</u>

Staat van baten en lasten over 2008

<i>(in duizenden euro's)</i>		2008	2007
7.	Premiebijdragen van deelnemers	7.033	6.447
8.	Beleggingsresultaten	-/- 4.060	367
9.	Saldo waardeoverdrachten	-/- 121	-
10.	Pensioenuitkeringen	-/- 3.400	-/- 3.058
11.	Mutatie technische voorzieningen		
	Pensioenopbouw	-/- 3.291	-/- 1.984
	Toeslagen	-	-/- 810
	Rentetoevoeging	-/- 4.805	-/- 2.909
	Pensioenuitkeringen	3.389	3.052
	Wijziging marktrente	-/- 36.423	7.720
	Overige wijzigingen	-/- 420	-/- 491
		-/- 41.550	4.578
12.	Herverzekeringen	-/- 57	-/- 76
13.	Uitvoeringskosten	-/- 993	-/- 1.105
	Diverse baten en lasten	-	-
	Subtotaal	-/- 43.148	7.153
11.	Reglementswijziging per 1-1-2008 met betrekking tot toeslag	-	-/- 22.899
	Saldo van baten en lasten	-/- 43.148	-/- 15.746
	Bestemming saldo		
	Mutatie algemene reserve	-/- 43.148	-/- 15.746

KASSTROOMOVERZICHT

(in duizenden euro's)

	2008	2007
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Aankopen en verstrekkingen beleggingen	-/- 141.153	-/- 134.928
Verkopen en aflossingen beleggingen	136.457	129.667
Directe beleggingsopbrengsten	4.136	4.410
Overige mutaties beleggingen	-/- 1.174	-/- 1.100
Kosten vermogensbeheer	-/- 443	-/- 343
	<hr/>	<hr/>
	-/- 2.177	-/- 2.294
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Bijdragen van deelnemers	7.033	6.447
Pensioenuitkeringen	-/- 3.400	-/- 3.058
Saldo waardeoverdrachten	-/- 121	-
Herverzekeringen	-/- 57	-/- 76
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-/- 1.036	-/- 1.105
Mutatie vorderingen korte termijn	-/- 121	625
Mutatie overige schulden en overlopende passiva	-/- 25	-/- 234
Diverse baten en lasten	-/- 1	-
	<hr/>	<hr/>
	2.272	2.599
Mutatie liquide middelen	95	305
Saldo liquide middelen 1 januari	1.371	1.066
	<hr/>	<hr/>
Saldo liquide middelen 31 december	1.466	1.371
	<hr/>	<hr/>

Beleggingen

Verdeling beleggingsportefeuille

	31-12-2008		31-12-2007		31-12-2006		31-12-2005		31-12-2004	
		%		%		%		%		%
Vastgoed beleggingen	6.493	4,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelen	28.521	20,3	40.298	28,4	35.972	25,8	33.967	25,4	31.225	26,1
Vastrentende waarden	91.759	65,5	100.366	70,6	103.270	74,1	94.790	70,7	87.883	73,5
Derivaten	8.449	6,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige beleggingen	4.946	3,5	1.387	1,0	148	0,1	5.232	3,9	453	0,4
Totaal	140.168	100,0	142.051	100,0	139.390	100,0	133.989	100,0	119.561	100,0

Beleggingsopbrengsten en kosten vermogensbeheer

(Bedragen x € 1.000)	2008	2007	2006	2005	2004
Directe opbrengsten	4.136	4.410	4.231	4.070	4.351
Indirecte opbrengsten	-/- 7.753	-/- 3.700	-/- 255	8.723	3.530
Totaal	-/- 3.617	710	3.976	12.793	7.881
Kosten*	-/- 443	-/- 343	-/-157	-/-149	-/-167
Netto opbrengsten	-/- 4.060	367	3.819	12.644	7.714

Beleggingsrendement

(in procenten)	2008	2007	2006	2005	2004
Aandelen	-/- 39,6	-/- 1,7	12,5	26,8	5,7
Vastrentende waarden	5,1	1,5	-/- 0,2	5,4	7,6
Liquide middelen	1,8	3,7	3,0	2,6	2,7
Gemiddeld rendement exclusief renteafdekking	-/- 10,1	0,5	2,9	10,7	7,1
Gemiddeld rendement inclusief renteafdekking	-/- 2,4	-	-	-	-

Het beleggingsrendement is berekend volgens de VBA-Performance Presentatie Standaarden waarbij waardering van de portefeuille op maandbasis plaatsvindt en de perioderendementen meetkundig berekend worden.

* Toename ten opzichte van 2007 wordt voornamelijk verklaard door het contractueel overeengekomen ingroeimodel voor Financieel Pensioenmanagement, waarbij vanaf het moment van implementatie van afdekking van het renterisico (=2008) de volledige vergoeding geldt. Daarnaast nemen de kosten vermogensbeheer in dit overzicht in de loop der jaren ogenschijnlijk toe als gevolg van het feit dat een deel van de kosten niet meer wordt ingehouden via de beleggingspools (en daarmee via de rendementen), maar via een nota in rekening wordt gebracht. Dit komt de transparantie ten goede.

Begrippenlijst

AOW

Vanaf zijn 65^e ontvangt iedere Nederlandse ingezetene een uitkering vanuit de Algemene Ouderdomswet (AOW).

Basispensioenregeling

Het deel van de pensioenregeling waaraan iedere deelnemer verplicht is deel te nemen.

Beschikbare-premieregeling

Een beschikbare premieregeling (defined contribution of DC-regeling) is een regeling waarbij een overeengekomen premie beschikbaar wordt gesteld om pensioenrechten voor te verzekeren. Er worden hierbij geen toezeggingen gedaan over de hoogte van de te verzekeren pensioenuitkeringen.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Deelnemer

Iedere mannelijke of vrouwelijk verloskundige die in Nederland als zodanig de praktijk uitoefent en in Nederland woont. Geen deelnemer is de verloskundige die zijn beroep uitsluitend uitoefent in publiekrechtelijke of privaatrechtelijke dienstbetrekking en die op grond van dat dienstverband verplicht deelneemt aan het pensioenfonds ABP of het Pensioenfonds voor Zorg & Welzijn.

Derivaten

Een financieel instrument waarvan de waarde is afgeleid van één of meer onderliggende waarde.

DNB

De Nederlandsche Bank

DPV

Deelnemersvereniging Pensioenfonds Verloskundigen

Franchise

Na de 65-jarige leeftijd bestaat het inkomen in principe uit een ouderdomspensioen en een AOW-uitkering. Bij de opbouw van het pensioen wordt al rekening gehouden met deze AOW-uitkering door het gebruik van een franchise. De franchise is het deel van het inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd in verband met de vanaf 65-jarige leeftijd te ontvangen AOW-uitkering.

Gepensioneerde

De persoon die op grond van het pensioenreglement een ouderdomspensioen van het pensioenfonds ontvangt.

Gewezen deelnemer

De persoon van wie het deelnemerschap in de pensioenregeling is geëindigd en die een premievrije aanspraak op pensioen tegenover het pensioenfonds heeft gekregen en behouden.

Kind

Een kind dat in familierechtelijke betrekking staat tot de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Norminkomen

- voor loondienstmedewerkers: dit wordt jaarlijks volgens een vaste methodiek afgeleid van het norminkomen voor zelfstandigen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de correctie voor werkgeverslasten.
- voor zelfstandigen: dit wordt als volgt bepaald: het tarief per partus – zoals vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit – vermenigvuldigd met het aantal normpartus op jaarbasis minus de vaste kostenaf trek. De vaste kostenaf trek is in dit verband een percentage van het norminkomen voor zelfstandigen. Dit percentage wordt vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit.

Ouderdomspensioen

Maandelijkse uitkering die de deelnemer vanaf zijn pensioendatum tot zijn overlijden ontvangt.

Partner

- a. De echtgenoot/echtgenote van de deelnemer; of
- b. De persoon met wie de deelnemer een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap is aangegaan; of
- c. De persoon met wie de deelnemer een gezamenlijke huishouding voert, mits:
  - de deelnemer en de partner beiden ongehuwd zijn en geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan met een derde; en
  - de partner geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn is van de deelnemer; en
  - de deelnemer en de partner gedurende ten minste een half jaar aantoonbaar een gezamenlijke huishouding voeren en ten overstaan van een notaris een samenlevingsovereenkomst hebben getekend.

Partnerpensioen

Periodieke uitkering aan de partner van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, die wordt uitgekeerd na het overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Pensioendatum

De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 65 jaar bereikt.

Pensioenfonds

De Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Pensioengerechtigde

De persoon die op grond van de pensioenregeling een pensioen van het Pensioenfonds ontvangt.

Pensioengrondslag

De basis voor de berekening van de hoogte van de pensioenen: het beroepsinkomen minus de franchise.

Pensioenoverzicht

Jaarlijks overzicht van alle pensioenrechten en -bedragen die de deelnemer tot dan toe heeft opgebouwd en nog gaat opbouwen binnen de pensioenregeling.

PFG

Pension Fund Governance

Premie

Het bedrag dat een deelnemer jaarlijks moet betalen op basis van de pensioenregeling.

PW

Pensioenwet

SPV

Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen

Statuten

De statuten van de Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.

Verloskundige

De verloskundige die als zodanig is ingeschreven in het register van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG-register).

VO

VerantwoordingsOrgaan

Wvb

Wet verplichte beroepspensioenregeling

Dit is een uitgave van Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen.
Het verkorte jaarverslag is een samenvatting van het jaarverslag.
Aan het verkorte jaarverslag kunnen geen rechten worden ontleend.

Administrateur: Interpolis Pensioenbeheer B.V.
Postbus 90170 5000 LM Tilburg
T (013) 462 35 19
F (013) 462 35 20
pensioenfonds.verloskundigen@interpolis.nl
www.pensioenfondsverloskundigen.nl